

PRZYSZŁOŚĆ DZIECKA

Czasopismo
poświęcone sprawom wychowania i kształcenia
młodzieży przedszkolnej, szkolnej i pozaszkolnej

Organ Okręgowej Rady Rodzicielskiej Okręgu Szkolnego Rybnik III.

Rok I.

Wodzisław, marzec 1933 r.

Nr. 1.

Słowo wstępne.

Motto: Zejdź, jasna jutrzeńko! Rozlej światła strumień
Po ziemi, życia nowego spragnionej!
Złotym promieniem do dna ludzkich sumień
Sięgnij i blask im nadaj nieskażony!

Adam Asnyk („Sonet“).

Dziecko, to Dar Boży, dany ludziom na pociechę, na radość ich żywota, to też dziecku temu należy się czuła opieka i pomoc wszystkich tych, co w życiu jego dominującą odgrywają rolę.

Gdy dziecko na świat przychodzi, szczęśliwi rodzice snują bujne plany na przyszłość, projektują dla dziecka swego karierę życiową; chcą w każdym razie, by dziecku lepiej się powodziło, niżli im, by lepsze stworzyć mu warunki życiowe. To są pragnienia gorące, serdeczne. Niemniej jednak serdecznie obchodzi los dziecka tych, którym rodzice z pełnym zaufaniem powierzają ten „skarb najdroższy“, gdy dziecko przestąpi progi ochronki czy szkoły, a więc nauczycieli i wychowawców.

Walka o byt dziś niełatwa, zmagania się o stworzenia znośnych warunków życiowych niezmiernie trudne, dlatego też wszystkie czynniki, prawem bożem i świeckiem do wychowania młodzieży powołane, muszą jak najściślej ze sobą współpracować dla dobra dziecka, dla jego przyszłości!

Tym celom służyć ma niniejsze czasopismo. Pragniemy, by na łamach jego wypowiedzieli się wszyscy ci, którym dobro dziecka leży na sercu. Zapraszamy więc do zgodnej współpracy przede wszystkim Rodziców, Nauczycieli, Duszpasterzy,

Lekarzy Szkolnych, Rady Rodzicielskie i Związki Szkolne! Prosimy o nadsyłanie wniosków i życzeń ze wszystkich dziedzin wychowania i kształcenia młodzieży, zmierzających do stworzenia dziecku dogodnej, lepszej przyszłości!

Chcemy, by przyszłość dziecka oparła się na silnych fundamentach religijno-moralnych i gorącej miłości Ojczyzny. Pragniemy, by kresowe dziecko ślaskie wyrosło w atmosferze życzliwej dlań współpracy domu rodzicielskiego z szkołą polską, by dziecko tak w młodości, jak i późniejszym wieku w Niepodległej i Wolnej Polsce czuło się naprawdę wolnym i szczęśliwym!

REDAKCJA.

Wychowania religijno-moralne w współczesnej szkole polskiej.

Genjusz rodzi się z mądrości,
Bohaterstwo — z trudów,
A świętość — z religii.

Bolesław Prus.

Współczesna szkoła polska włącza w program wychowania młodzieży, obok pierwiastka państwowego i narodowego, także pierwiastek religijno-moralny, chcąc w ten sposób podkreślić wagę przygotowania i budowania przyszłości dziecka na zasadach religijnych i państwowych. Nauka religii zajmuje przeto w szkole, obok innych przedmiotów, jedno z najważniejszych miejsc.

Celem jej jest przede wszystkim poznanie zasadniczych prawd wiary i wzbudzenie zamiłowania do czynnej służby bożej. Poznanie to bardzo jest potrzebne; jesteśmy przecież nieomal codziennie świadkami, że nawet dorośli słabo orjentują się w kardynalnych sprawach wiary. Nauka religii zajmuje się metodycznym utrwaleniem tych zasad chrześcijańskich, przez które szkoła pragnie kształcić wolę i sumienie swych wychowanków.

Zagadnienia religijne, zwłaszcza moralne, rozbudzają w młodzieży w wysokim stopniu prawdziwą miłość chrześcijańską. „Jak światło ze słońca — tak szczęście z miłości!” — powiada Henryk Sienkiewicz — a do tego przecież ma doprowadzić wychowanie, gotując dziecku lepszą przyszłość. Dzięki umiejętnie ujętym celom i środkom nauki religii w szkole spotyka się nauka ta z wielkim zainteresowaniem dziecka, staje się jego ulubionym przedmiotem. W tych warunkach posiew wiary i cnoty wydaje spodziewany plon, gdyż szkoła polska gruntuje swą pracę wychowawczą na zasadach wiary i etyki chrześcijańskiej i dzięki temu w sercach naszej młodzieży rośnie przeświadczenie, że jest dzieckiem tej Polski, którą zawsze „przedmumrzem chrześcijaństwa” zwano.

Eugenjusz Rohrbach.

Współpraca domu rodzicielskiego ze szkołą.

W ostatnich czasach kładzie się coraz większy nacisk na odpowiednie zorganizowanie systemu współpracy domu rodzicielskiego ze szkołą. Na licznych konferencjach nauczycielskich i rodzicielskich omawia się sposoby jednolitego współdziałania, mając na oku należyty rozwój fizyczny, moralny i intelektualny swego wychowanka. Prasa pedagogiczna podkreśla potrzebę gruntownego poznania duszy dziecka, jego zdolności, wad, ułomności, które decydują w wysokim stopniu o przyszłości dziecka. Nauczycielstwo pracuje usilnie nad pogłębieniem swej wiedzy, aby trudne i odpowiedzialne zadanie mogło wypełnić należycie. Najlepsze jednak chęci kierowników szkół, wysiłki nauczycielstwa nie dadzą takich rezultatów, jakie zakreślają programy naukowe i wychowawcze, jeżeli ze strony rodziców nie będzie również odpowiedniej troski o przyszłość swego dziecka, przyszłość, którą budować należy na zasadach ścisłej współpracy domu ze szkołą. Zadania te spełniają Zrzeszenia Rodziców, Opieki Klasowe i Rady Rodzicielskie, któ-

re istnieją przy poszczególnych szkołach. Na zebraniach, konferencjach wywiadowczych, omawiane bywają sprawy, związane z wychowaniem i nauczaniem dziecka. Wygłaszane przez nauczycielstwo referaty, dyskusje, poruszane zagadnienia potrzeb szkoły stwarzają miłą, zgodną atmosferę, przepojoną głęboką troską o los młodego obywatela. Zebrania Opiek Klasowych, Rad Rodzicielskich odbywają się jednak w pewnych odstępach czasu, co ma ujemny wpływ na bieg wspólnych wysiłków, wskutek czego w wielu wypadkach zanika ciągłość pracy. Ażeby temu zapobiec, postanowiła Okręgowa Rada Pedagogiczna wydawać czasopismo pod tytułem „Przyszłość Dziecka”, w tej myśli, że będzie ono stałym pomostem, łączącym wysiłki nauczycielstwa z dążeniami rodziców, oraz drogowskazem, wskazującym, którymi drogami zdążać należy do osiągnięcia zamierzonego celu.

W czasopiśmie ukazywać się będą artykuły z dziedziny nauczania i wychowywania, sprawozdania z posiedzeń Rad Rodzicielskich, imprez, urzą-

dzonych przez Rady Rodzicielskie dla dzieci, oraz ogólnie wiadomości, które przyczynić się mogą do ulepszenia zakreślonego programu pracy.

Na wstępie pragnąłbym zwrócić uwagę na pewne wytyczne postępowania, oraz rady dla rodziców, które porusza Fr. Sliwiński, wizytator szkół, w książce p. t. „Oddziaływanie wychowawcze na młodzież w wieku szkolnym”.

Pisze on:

„Jest obowiązkiem każdego ojca, matki, opiekuna i nauczyciela, spełniającego funkcje wychowawcze wobec młodego pokolenia, zapoznać się szczegółowo z wszystkimi zagadnieniami, które dotyczą sprawy wychowania. Na szczęście jest u nas coraz więcej rodziców, którzy, pragnąc szczerze dobra swych dzieci, studjują pilnie dzieła z zakresu higieny wieku niemowlęcego, często radzą się lekarzy i pilnie obserwują wszelkie objawy rozwoju swego dziecka. Narazie dodatni ten objaw ogranicza się niemal wyłącznie do okresu pierwszego dzieciństwa. Jednakże ten sam zapał rodziców dla sprawy wychowania winien się przesunąć co najmniej do 18-go roku życia dzieci, okres bowiem chłopięctwa i młodzieńczości jest nie mniej ważny dla ukształtowania normalnej osobowości ludzkiej od wieku dzieciństwa. Nie ulega wątpliwości, że z dojściem dziecka do wieku szkolnego zagadnienia wychowawcze stają się coraz bardziej złożone, że obok znajomości fizjologii, higieny i problemów rozwoju fizycznego wymagają również oparcia się o psychologię i etykę. Nie są to jednak problemy tak skomplikowane, aby każdy rozumny człowiek nie mógł ich zgłębić i stosownie do poznanych wskazań pokierować wychowaniem swych podrastających dzieci.

Do zaniedbania się rodziców jako wychowawców w stosunku do dzieci w okresie szkolnym przyczynia się wiele i ten взгляд, że dziecko wychodzi w tym okresie częściowo z pod bezpośredniej opieki rodziców, a troskę o jego rozwój duchowy i fizyczny przyjmuje na siebie szkoła, do której uczęszcza. Pomińmy narazie kwestję, jak szkoła wywiązuje się z tego zadania, ale czyż to zwalnia rodziców od wszelkiej troski wychowawczej o dziecko? Przecież mimo wszystko, wróciwszy ze szkoły, przepędza podrastające dziecko wiele czasu w domu pod okiem rodziców. W większości wypadków jednak rodzice czują się zwolnieni od wychowywania dzieci w wieku szkolnym i ciężar ten najchętniej skłoni są przerzucać w całości na szkołę, nie interesując się niekiedy nawet tem, jak się przedstawia to wychowanie szkolne. Są zadowoleni, jeśli dziecko dobrze się uczy i gładko przechodzi z klasy do klasy. Jednakże gdyby nawet szkoła spełniała swoje zadania wychowawcze idealnie, to i w tym wypadku powinni by rodzice te same funkcje wychowawcze spełniać w domu, i to w ten sposób, aby nie burzyć korzystnych wyni-

ków wychowawczego wpływu szkoły. W tym celu mieliby obowiązek często porozumiewać się z wychowawcami w szkole i przez swój stosunek do dziecka w domu pomagać zbożnemu dziełu wychowania szkolnego.“

Jak widzimy z powyższego, szkoła nie zwalnia rodziców od troski o wychowanie dzieci, przeciwnie, zachęca stale do współdziałania i spełniania tego ważnego obowiązku, nałożonego na rodziców przez Boga i państwo, co też autor podkreśla z naciskiem, mówiąc:

„Konieczne jest zatem jak największe zbliżenie domu rodzicielskiego i szkoły, jak najściślejszy kontakt i współpraca, owiana wzajemnym zaufaniem w trosce o największe dobro narodu, jakim są młode pokolenia“.

Zbliżenie to ułatwiają Opieki Klasowe oraz Rady Rodzicielskie, które, zgodnie z istniejącym regulaminem, rozwinęły w ostatnich czasach żywą działalność, zmierzającą do postawienia sprawy wychowania młodzieży szkolnej i pozaszkolnej na właściwym poziomie.

W. L.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Regulamin

dla Rad Rodzicielskich utworzonych przy publicznych szkołach powszechnych Okręgu Szkolnego Rybnik III.

§ 1.

Przy wszystkich szkołach tutejszego Okręgu szkolnego tworzy się Opieki Klasowe, oraz Rady Rodzicielskie, celem ściślejszej współpracy rodziców z nauczycielstwem nad wychowaniem i kształceniem dziecka.

§ 2.

Głównym zadaniem Opiek Klasowych i Rad Rodzicielskich jest współpraca domu z szkołą, której celem jest dobro dziecka, jego rozwój intelektualny, moralny i fizyczny.

Drogi, prowadzące do urzeczywistnienia celu:

- 1) stały kontakt rodziców z wychowawcą klasy w sprawie dziecka, jego postępów w nauce, niedomagań, poznanie warunków domowych dziecka;
- 2) referaty, odczyty, dyskusje, których celem jest uzgodnienie postępowania z dzieckiem;
- 3) pomoc dla dzieci moralnie zaniedbanych i opuszczonych;
- 4) pomoc dla dzieci najbardziej potrzebujących;

- 5) urządzenie imprez dla dzieci (wycieczki, zabawy, przedstawienia);
- 6) opieka nad młodzieżą, opuszczającą szkołę (Koła młodzieży pozaszkolnej);
- 7) zaznajomienie rodziców z najnowszymi kierunkami pedagogicznymi;
- 8) interwencja u władz w celu stopniowego usuwania braków i wad budynku szkolnego.

§ 3.

Przy każdej klasie istnieje Opieka Klasowa (O. Kl.), do której należą wszyscy rodzice dzieci, uczęszczających do danej klasy. Opieka Klasowa wybiera przewodniczącego, oraz członków Zarządu O. Kl. W skład Zarządu O. Kl. wchodzi 4—7 rodziców, oraz nauczyciel-wychowawca danej klasy. Zarząd wybiera z pośród siebie zastępcę przewodniczącego, sekretarza i skarbnika. W razie nieobecności przewodniczącego zastępuje go w czynnościach zastępca przewodniczącego. Sekretarz prowadzi księgę protokółów, skarbnik — książkę kasową.

Na zebraniach O. Kl. wygłasza się referaty z zakresu wychowania i nauczania, oraz odbywają się dyskusje. Celem zebrań jest uzgodnienie postępowania z dzieckiem, tak w domu, jak i w szkole, wytworzenie atmosfery, która umożliwiałaby wychowanie wolnego, karnego obywatela, rozumiejącego swoje stanowisko w społeczeństwie, a zdolnego do samodzielnej, twórczej pracy. Zebrania O. Kl. odbywać się winne przynajmniej cztery razy w roku. Po zebraniach odbywa się t. zw. wywiadówka, podczas której nauczyciel udziela rodzicom indywidualnie informacji o dziecku, na podstawie notatek, względnie karty indywidualnej ucznia.

§ 4.

Rada Rodzicielska (R. R.) na swem walnem zebraniu wybiera z pośród rodziców całej szkoły przewodniczącego, 6—8 członków Zarządu R. R., oraz Komisję Rewizyjną, składającą się z 3 osób. W skład Zarządu R. R. wchodzi nadto kierownik szkoły, 1—3 nauczycieli(lek), oraz przewodniczący Opiek Klasowych. Rada Rodzicielska może kooptować do Zarządu R. R. i inne osoby, które odnoszą się do potrzeb szkoły z należytem zrozumieniem. Zarząd R. R. wybiera z pośród siebie zastępcę przewodniczącego, sekretarza, skarbnika, oraz przewodniczących Sekcyj. Zarządy Opiek Klasowych współpracują ściśle z Zarządem Rady Rodzicielskiej. Zebrania pełnej Rady Rodzicielskiej odbywać się winne przynajmniej dwa razy w roku. W szkołach jednoklasowych istnieje tylko Rada Rodzicielska.

§ 5.

Termin zebrań Opiek Klasowych i Rady Rodzicielskiej ustala Kierownik Szkoły w porozumieniu z przewodniczącymi Opiek Klasowych i Rady Rodzicielskiej.

Przewodniczący Opieki Klasowej oraz Rady Rodzicielskiej zawiadamia Inspektora Szkolnego za pośrednictwem Kierownika Szkoły o zebraniu przynajmniej na 7 dni przed terminem zebrania. Przewodniczący Opiek Klasowych oraz Rad Rodzicielskich czuwać winni, aby poziom obrad odpowiadał

swemu zadaniu. Wszelkie zatargi, nieporozumienia, mające podłoże osobiste, winne być z obrad względnie wykluczone. W razie nieobecności na zebraniu Opieki Klasowej względnie Rady Rodzicielskiej Inspektora Szkolnego, zastępuje go z urzędu miejscowy Kierownik Szkoły, który przedkłada Powiatowemu Urzędowi Szkolnemu w terminie do dni 3-ch szczegółowe sprawozdanie z przebiegu obrad.

§ 6.

Utworzone przy Radzie Rodzicielskiej Sekcje mogą kooptować i inne osoby z pośród rodziców i nauczycieli(lek), celem należytego wywiązania się z powierzonej przez Zarząd Rady Rodzicielskiej czynności. Przewodniczącym Sekcji musi być członek Zarządu Rady Rodzicielskiej.

Ilość i rodzaj Sekcyj zależy od warunków lokalnych i potrzeb szkoły. Sekcje pracują w myśl wytycznych, otrzymanych od Zarządu Rady Rodzicielskiej, a ostatnie — w myśl wskazówek Okręgowej Rady Rodzicielskiej.

§ 7.

Rady Rodzicielskie czerpią dochody:

- 1) z dobrowolnych wkładek członkowskich; sposób ściągania dobrowolnych wkładek ustala Walne Zebranie Rady Rodzicielskiej;
- 2) z dobrowolnych datków;
- 3) z subwencji;
- 4) z dochodów, uzyskanych z imprez, urządzonych przez Radę Rodzicielską; dochody z imprez, urządzonych przez Opiekę Klasową, pozostają w całości do dyspozycji Opieki Klasowej.

Zarząd Rady Rodzicielskiej decyduje o sposobie podziału kwot, uzyskanych w myśl pozycji od 1 do 4, pomiędzy Opieki Klasowe, względnie istniejące Sekcje.

Komisja Rewizyjna Rady Rodzicielskiej sprawdza kasowość Opiek Klasowych, poszczególnych Sekcyj oraz Rady Rodzicielskiej przynajmniej raz w roku.

§ 8.

Walne Zebranie Opiek Klasowych oraz Rad Rodzicielskich odbywa się co roku w czasie od 1-go do 15-go września.

§ 9.

Przewodniczący Rad Rodzicielskich oraz Kierownicy Szkół tworzą Okręgową Radę Rodzicielską. Nadto w skład Okręgowej Rady Rodzicielskiej wchodzi Inspektor Szkolny oraz osoby, zaproszone przez Inspektora Szkolnego i Przewodniczącego Okręgowej Rady Rodzicielskiej, a mianowicie: Przedstawiciele Duchowieństwa, Lekarze Szkolni, Naczelnicy Okręgów, Naczelnicy Gmin, Przewodniczący Zarządów (Związków) Szkolnych, tudzież inne osoby, które odnoszą się do potrzeb szkoły z należytem zrozumieniem.

§ 10.

Walne Zebranie Członków Okręgowej Rady Rodzicielskiej, które odbywa się każdego roku

w czasie od 15-go do 30-go września, wybiera przewodniczącego, 35 członków Zarządu oraz Komisję Rewizyjną, składającą się z 3-ch osób.

Członkowie Zarządu Okręgowej Rady Rodzicielskiej wybierają z pośród siebie 2-ch zastępców przewodniczącego, sekretarza, skarbnika i przewodniczących oraz członków Sekcji. Poszczególne Sekcje mogą kooptować i inne osoby z pośród członków Okręgowej Rady Rodzicielskiej, celem należytego wywiązania się z powierzonego zadania.

Ilość i rodzaj Sekcji ustala Walne Zebranie Okręgowej Rady Rodzicielskiej.

§ 11.

Okręgowa Rada Rodzicielska opracowuje na każdy rok szczegółowy program pracy i podaje równocześnie potrzebne wskazówki, które ułatwią jej wykonanie określonego programu.

§ 12.

Okręgowa Rada Rodzicielska czerpie dochody:

- 1) z dobrowolnych darów;
- 2) z subwencji;
- 3) z imprez, urządzonych przez Okręgową Radę Rodzicielską;
- 4) z wydawnictwa czasopisma „Przyszłość Dziecka”.

§ 13.

Wybór przewodniczących Opiek Klasowych, Rad Rodzicielskich oraz przewodniczącego Okręgowej Rady Rodzicielskiej zatwierdza Powiatowy Urząd Szkolny.

§ 14.

Regulamin niniejszy wchodzi w życie z dniem 20-tym marca 1933 roku.

Władysław Linca
inspektor szkolny.

Sprawozdanie

z Walnego Zjazdu Rad Rodzicielskich Okręgu Szkolnego Rybnik III.

Z inicjatywy p. inspektora szkolnego Władysława Lince odbył się w niedzielę, dnia 26-go marca b. r., we Wodzisławiu zjazd organizacyjny Okręgowej Rady Rodzicielskiej okręgu szkolnego Rybnik III., który zgromadził liczne rzesze przedstawicieli Rad Rodzicielskich, nauczycielstwa i związków szkolnych. Zjazd ten zaszczylił swą obecnością pp. wizytator Ludwik Musioł w imieniu naczelnika Wydziału Oświecenia Publicznego Dra Ręgorowicza, starosta powiatowy Jan Wyglenda, ks. dziek. Franciszek Szałke imieniem duchowieństwa i inni. Zjazdowi przewodniczył p. inspektor Linca, który w nader treściwym i interesującym referacie zobrazował rozwój szkolnictwa polskiego okręgu Rybnik III. Mówca

wskazał na doniosłe poczynania, zmierzające do osiągnięcia najwyższego poziomu naukowego i wychowawczego w szkołach okręgu, poświęcając dużo miejsca zagadnieniom harcerstwa, Polskiego Czerwonego Krzyża, L. O. P. P., kół krajoznawczych, opieki nad zwierzętami, Ligi Morskiej i Kolonjalnej, sklepikom spółdzielczym, zespołom orkiestralnym, bibliotekom szkolnym, świetlicom, ogródkom, szkołkom szczepienia drzewek, jedwabnictwu i warzywnictwu, zbieraniu roślin leczniczych, wystawom szkolnym, „świętom pieśni” i t. d., podkreślając doniosłą ideę wychowawczą gazetki szkolnej p. t. „Głos Dziecka z nad Odry i Olzy” i nowego czasopisma „Przyszłość Dziecka”, które, jako organ Okręgowej Rady Rodzicielskiej, poświęcone będzie zagadnieniom wychowania i kształcenia młodzieży przedszkolnej, szkolnej i pozaszkolnej okręgu szkolnego Rybnik III.

Po referacie wywiązała się żywa dyskusja, w której omawiano sprawy budowy szkół, podręczników, nauki religii i t. d. W świetnym przemówieniu zarysował p. starosta Wyglenda pracę władz administracyjnych w kierunku ułatwienia szkolnictwu polskiemu na tutejszych kresach spełnienia swego zadania. W dyskusji zabierał głos również ks. radca Szałke i inni, podkreślając potrzebę zgodnej współpracy dla wychowania młodzieży na zasadach religijno-moralnych. Po objaśnieniu i przyjęciu regulaminu Okręgowej Rady Rodzicielskiej, walny zjazd na wniosek komisji-matki wybrał przez aklamację zarząd, który ukonstytuował się, jak następuje: Dr. Józef Karamara, adwokat i notariusz (prezes); Władysław Kaczorowski, kierownik szkoły (I. wiceprezes); Alojzy Seget, naczelnik gminy Lubomia (II. wiceprezes); Eugenjusz Rohrbach, kierownik szkoły Olza (sekretarz); Jan Kiera, kier. szkoły Obszary (zastępca sekretarza); Paweł Grzouka, górnik, Markłowice (skarbnik); Strzondala Jan, nadgórnik, Kop. „Emy” (przewodniczący sekcji dożywiania); Ruśniok Brunon, kier. szkoły Radlin (przewodniczący sekcji młodzieży pozaszkolnej); Wicherek Józef, górnik, Markłowice — (przewodniczący sekcji imprezowej) i Ośliżło Ignacy, naczelnik gminy Mszana (przewodniczący sekcji kolonij letnich).

Pozatem weszli do zarządu pp.: Dziwoki Franciszek, kupiec, Biertułtowy; Cieślak Józef, badacz mięsa, Brzezie nad Odrą; Celary Tomasz, nadgórnik, Chałupki; Janata Józef, urzędnik, Godów; Zarzecki Antoni, sekretarz Funduszu Bezrobocia, Gołkowice; Reimer Karol, listonosz, Gorzyce; Piclesz Ludwik, kolejarz, Jastrzębie Górze; Wodecki Antoni, górnik, Łaziska; Skowronek Karol, kowal, Obszary; Knura Józef, maszynista kopalni, Moszczenica; Moldrzyk Jan, restaurator, Pszów I.; Franciszek Jan, rolnik, Pszów II.; Delmer Maksymilian, kupiec, Radlin Górny; Karol Wolay, urzędnik Kasy Skarbowej, Radlin Dolny; Ciber Józef, restaurator, Ruptawa; Swierczek Franciszek, chałupnik, Rzuchów; Firla Wilhelm, górnik, Skrzeńsko; Sokół Edward, piekarz, Syrynia; Zajac Jan, Wilchwy, i Myśliwiec Alojzy.

Bluszczów oraz kierownicy szkół pp.: Rogowski, Manazel, Droziński, Pagięła, Mrozik i Pradelok.

Na członków Komisji Rewizyjnej wybrano panów: Pawełca, Mężyka i Moczalę.

Poważny nastrój, jaki panował przez cały czas

obrad, świadczy o wysokim zrozumieniu ważności omawianych spraw, co stwarza również przekonanie, że poziom obrad Rad Rodzicielskich stanie na takiej wysokości, jakiej wymaga prawdziwa troska o przyszłość młodego pokolenia.

Kronika.

Działalność Rad Rodzicielskich Okr. Szkolnego Rybnik III.

By uwzględnić wszystkie sprawozdania Rad Rodzicielskich okręgu szkolnego, umieszczać będziemy je w porządku alfabetycznym miejscowości szkolnych.

REDAKCJA.

BIERTULOWY.

W czasie od 1-go września 1932 r. do 31-go stycznia 1933 r. odbyło się 16 zebrań (2 w każdej klasie) przy obecności około 25 osób. Wygłoszono referaty: „Czynniki wychowawcze w domu i szkole“ i „Ujemne skutki kar cielesnych we wychowaniu“. Poza tem omawiano sprawy czystości lokali szkolnych, frekwencji, prenumeraty gazетки „Głos Dziecka“ i akcję antyalkoholową.

BLUSZCZÓW.

Zebrań organizacyjnych Rady Rodzicielskiej odbyło się dnia 12-go lutego 1933 r. w obecności Zarządu Gminnego i 65 rodziców. Kierownik szkoły Józef Bluszcz wygłosił referat: „Potrzeba i cel Rady Rodzicielskiej i Opiek Klasowych“. Do Rady Rodzicielskiej weszli pp.: naczelnik gminy Helezyk Franciszek, Rybka Maciej, Jablenka Teofil, Michalak Stanisław, Myśliwiec Alojzy, Mika Wiktor, Lorencowa Urszula i Stebłowa Anastazja. 24 rodziców zgłosiło się na stałych prenumeratorów gazетки „Głos Dziecka“.

BRZEGIE NAD ODRĄ.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 6 zebrań, na których wygłoszono następujące referaty: „Dom a szkoła“ i „Jak należy wychowywać dzieci w domu?“, oprócz tego omawiano z rodzicami sprawy: dożywiania, gwiazdki, zeszytów domowych, spóźniania się dzieci do szkoły itd. Zebrania informacyjnych było 4, oprócz tego naucz. Kaszta Joachim przekonał się osobiście w 11 rodzinach o domowych warunkach dzieci.

CHALUPKI-MARKLOWICE.

Dnia 6-go stycznia 1933 r. odbyło się zebranie Rady Rodzicielskiej, na którym uchwalono obdarować wszystkie dzieci na gwiazdkę, zaś dnia 29-go stycznia 1933 r. odbyło się walne zgromadzenie rodziców, na którym kierownik szkoły Augustyn Mrózek wygłosił referat na temat: „Znaczenie szkolnictwa polskiego zagranicą dla Narodu i Państwa“, oprócz tego omawiano abonament gazетки szkolnej i zgodzono się zakupywać stopniowo podręczniki dla dzieci.

CISÓWKA.

Konferencja rodzicielska, odbyta dnia 11-go grudnia 1932 r. pod przewodnictwem kierownika szkoły Alojzego Sitka, omawiała sprawy urządzenia gwiazdki, prenumeraty „Głosu Dziecka“, stosowanie kar cielesnych i inne. Udział rodziców był liczny.

CZYŻOWICE.

Na 2 konferencjach rodzicielskich wygłoszono 2 referaty p. t.: „Nowe drogi we wychowaniu“ i „Kary cielesne“; obecnych 62 osoby. W wolnych głosach poruszono sprawy zaopatrzenia uczniów w przybory szkolne. Także w ochronce odbyły się 2 zebrań z udziałem 29 względnie 34 rodziców. Tematem obrad były referaty o konieczności posyłania dzieci do ochronki i zagadnieniach przedszkola.

GŁOZYNY-RADLIN.

W dniu 12-tym lutego 1933 r. odbyło się przy udziale 75 osób zebranie rodzicielskie, które zagał kierownik szkoły Kazimierz Ornatowski. Referat na temat Rad Rodzicielskich wygłosił p. Bolesław Pyszny. W dyskusji zabierali głos pp.: Urbanik, Magicra, Bernaś, Gardiańczyk, Dureczok, Dzierżęga i Menżyk. Zarząd Rady Rodzicielskiej tworzą pp. Pyszny Bolesław (przewodniczący), Radecki Stanisław (zastępca przewodniczącego), Biernaacka Antonina (sekretarka), Radecki Jan (skarbnik). Omawiano sprawę nauczania religji w szkole, funduszu na szkolnictwo polskie zagranicą i t. d. Na fundusz szkolnictwa polskiego zagranicą zebrano 18,36 zł.

GODÓW.

Obchód „św. Mikołaja“ urządziła Rada Rodzicielska w dniu 7-mym grudnia 1932 r., w czasie którego p. Banasiówna Wiktorja (wych. ochronki) wygłosiła referat p. t. „Higijena dziecka“, dzieci zaś popisały się przed „św. Mikołajem“, który obdarzył je hojnie zabawkami i łakociami. Utworzono specjalny komitet celem zaopiekowania się biedną dziatwą przedszkola. W dniu 15-tym grudnia 1932 r. odbyła się konferencja rodzicielska, na którą przybył Zarząd Szkolny i liczni goście. Kierownik szkoły p. Szirmisen wygłosił referat p. t. „Młodzież szkolna

a choroby zakaźne”. Omawiano następnie kwestję propagowania oszczędności wśród młodzieży.

GOGOŁOWA.

Na zebranie rodzicielskie w dniu 2-gim lutego 1933 r. przybyło 37 osób. P. kierownik szkoły Feliks Galisz podziękował szczególnie tym gospodarzom, którzy dostarczyli furmanki bezpłatnie na kulig szkolny, poczem wygłosił referat: „Wychowanie przedszkolne”. Następnie omawiano sprawy: czystości ciała i ubrań młodzieży, podręczników, frekwencji i gazetki szkolnej „Głos Dziecka”. P. Janiewiczówna zreferowała sprawę zbiórki na szkolnictwo polskie zagranicą. W końcu wybrano Zarząd Rady Rodzicielskiej i Opiek Klasowych.

GOLKOWICE (katol.).

W niedzielę, dnia 26-go lutego 1933 r., odbyło się bardzo liczne zebranie rodzicielskie przy udziale przeszło 100 osób. P. nauczyciel Półchłopek referował sprawę Rad Rodzicielskich, poczem wybrano zarząd w następującym składzie: pp. Antoniego Zarzeckiego (prezes), Poloczka Józefa I (zastępca prezesa), Spilniowa M. (sekretarka), Wojtka Emila, Tomasową Marję, Piszczana Antoniego, Bilnia Henryka, Brachowskiego Alojzego i Potysza Alojzego. Omawiano sprawę pozdrawiania starszych przez młodzież, prenumeratę gazetki szkolnej, zakup kalamarzy. Oprócz konferencji odbywały się zebrania indywidualne z rodzicami, na których nauczycielstwo omawiało sprawy współpracy z rodzicami.

GORZYCE.

Dnia 12-go lutego 1933 r. po sumie odbyło się zebranie organizacyjne Rady Rodzicielskiej przy współudziale około 60 rodziców i grona nauczycielskiego. Po referacie p. kierownika szkoły Dominika Michalskiego wybrano zarząd: Reiner Karol, urzędnik pocztowy (przewodniczący), Michalski Dominik, kierownik szkoły, Ganita Wilhelm, Michalik Augustyn, Szkatuła Robert, Parma Paweł, Kruszka Jan, Opic Antoni, Kuminek Alojzy i Palas Józef. Z grona nauczycielskiego weszli do zarządu: p. Ratajczak Kazimierz i p. Gaborówna Marja. Po referacie spółdzielczym prezes Rady Rodzicielskiej, p. Reiner, dokonał otwarcia sklepiku spółdzielczego.

GORZYCKI.

Z powodu znacznych odległości Uchylska i Kopalni „Fryderyka” od Gorzyczek odbyły się w tych miejscowościach osobne zebrania rodzicielskie, którym przewodniczył p. kierownik szkoły Alojzy Grabiec, jako przewodniczący Rady Rodzicielskiej. Na zebraniu dnia 2-go lutego 1933 r. w Gorzyczkach wygłoszono referat pod tytułem „O znaczeniu szkoły na wsi”, omawiano sprawę zbiórki na szkolnictwo polskie zagranicą, gazetki szkolnej. Do Rady Rodzicielskiej weszli pp. Wala Michał i Tatarczyk J. Dnia 8-go lutego 1933 r. obradowano w Uchylsku w obecności naczelnika gminy p. Antoniego Kuczy, grona nauczycielskiego i 33 rodziców. Referat wygłosił p. kierownik szkoły. Z Uchylska wybrano do Rady Rodzicielskiej pp. naczelnika gminy A. Kuczę, L. Sitka, N. Chlapka i J. Tyma. W dniu 5-tym lutego 1933 r. odbyło się zebranie na Kopalni „Fryderyka” przy udziale 40 rodzic-

ców: po referacie „Stosunek rodziców do nauczycieli” wybrano dotychczasowych członków Rady Rodzicielskiej ponownie, której sekretarzem jest p. nauczyciel J. Stefka.

KOBYLA.

W dniach 9-tym października i 18-tym grudnia 1932 roku odbyły się zebrania rodzicielskie, na których p. kierownik szkoły Stefan Kulig wygłosił referaty: „Współpraca domu z szkołą” i „Jak wychowywać dzieci?”. Obecnych było każdorazowo około 50 rodziców. W dniu 6-tym grudnia 1932 r. wychowawczyni ochronki odbyła pogadankę z rodzicami na temat „Wychowanie religijne w wieku przedszkolnym”, dnia zaś 18-go stycznia 1933 r. na temat „Wychowanie narodowe”.

KORNOWAC.

Zywą działalność rozwija tutejsza Rada Rodzicielska, urządzając częste konferencje, a to 16-go października, 8-go grudnia 1932 r. i 29-go stycznia 1933 r., na których kierownik szkoły p. Paweł Siarkowski wygłosił referaty: „Szkoła polska i dziecko polskie”, „Szkoła wobec społeczeństwa i państwa” i „Szkoła polska zagranicą”. Obecnych 28—37 rodziców. W skład Rady Rodzicielskiej wchodzi pp. Siarkowski, Kwiecieniówna, Zielonka, Twardzich, Kocur, Jęczmionka, Panic, Kurowa, Muchowa, Porwołowa, Zajęcowa, Noditawowa i Gruszkowa. Omawiano sprawę podwyższenia stopnia organizacyjnego szkoły, uchwalono zakup podręczników dla dzieci do historii i rachunków, poruszono sprawę gazetki szkolnej i świadectw półrocznych.

KROSTOSZOWICE.

Konferencje rodzicielskie, których w czasie od 1-go września 1932 r. do 1-go lutego 1933 r. było 3, zajmowały się zaznajomieniem rodziców z nowymi prądami pedagogicznymi, pomocy dla biednych dzieci, frekwencji i opieką nad młodzieżą pozaszkolną.

KRZYŻKOWICE.

Na konferencji rodzicielskiej w dniu 9-tym października 1932 r. zgodzili się rodzice na opłatę miesięczną po 2 zł na zakup 15 skrzypiec i 15 mandolina — celem utworzenia orkiestry szkolnej. Dyskusja w sprawie zaniechania kar cielesnych — o czem kierownik szkoły p. Karol Zydek wygłosił referat — przekonała rodziców o niesłuszności stosowania tychże. Bardzo ciekawy referat wygłosił kierownik szkoły na temat: „Zwalczanie zemsty u dzieci”.

LAZISKA.

Zebrania rodzicielskie odbyły się dnia 8-go grudnia 1932 r. i 26-go lutego 1933 r. pod przewodnictwem p. kierownika szkoły Henryka Skaby, który wygłosił referat pod tytułem: „Współpraca domu ze szkołą” i referował regulamin Rady Rodzicielskiej. Do Rady Rodzicielskiej wybrano pp.: Wodeckiego Antoniego (przewodniczący), Popiółka Rudolfa (sekretarz) i Jarzabka Pawła (skarbnik), Adamczyka i Kubiniaka (członkowie). W wolnych głosach poruszono sprawę palenia papierosów i picia oteru przez dzieci, abonowania gazetki szkolnej i kar cielesnych. Jednogłośnie uchwalono, żeby zarząd gminy wyasygnował miesięcznie 20 zł na roboty ręczne i 2 zł na gazetkę szkol-

ną, oraz rezolucję, że zebrani wyteżą wszystkie siły, aby wychowaniu nadać kierunek, wskazany przez regulamin Rady Rodzicielskiej.

LANCE.

Na konferencji rodzicielskiej, odbytej dnia 20-go listopada 1932 r. w obecności 29 osób, wygłosił p. kierownik szkoły Zygmunt Zymuła referat p. t. „Kary i nagrody” i omawiano sprawę frekwencji dzieci oraz regulamin szkoły.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Różne sprawozdania.

Biblioteki T. C. L.

Zebrana statystyka z dnia 31-go stycznia 1933 r. wykazuje, że w 57 miejscowościach Okręgu Szkolnego Rybnik III. istnieje 54 biblioteki T. C. L. o łącznej liczbie 10.858 tomów.

Najlepiej przedstawiają się biblioteki w Wodzisławiu — 3.875 tomów, Bierutówach — 790 tomów, oraz Pszowie I — 637 tomów.

Sprawozdawcy z niektórych miejscowości donoszą, że w wielu wypadkach zachodzi potrzeba wymiany książek, nadto czytelnicy proszą o książki, omawiające zagadnienia aktualne, oraz dotyczące warzywnictwa, rolnictwa i t. p.

Pomoc dla bezrobotnych.

Nauczycielstwo Okręgu Szkolnego Rybnik III. zebrało z rozsprzedanych żetonów na rzecz bezrobotnych kwotę 160,90 zł, którą przekazano Śląskiemu Komitetowi Niesienia Pomocy Bezrobotnym w Katowicach.

Fakt ten, jak również dobrowolne opodatkowanie się nauczycielstwa w wysokości 1% względnie 1/2% od pobieranych poborów na powyższy cel, świadczy dobitnie o przychylności dla akcji niesienia pomocy bezrobotnym.

Zbiórka na cele Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą

w szkołach Okręgu Szkolnego Rybnik III. przyniosła kwotę 1.294,38 zł.

Największą ilość datków zebrały szkoły: Lubonia, Wodzisław, Pszów I., Ruptawa kat., Turza, Pszów II., Rogów, Syrynia, Gólkowice kat., Pstrążna, Kop. „Emy”, Połomia, Skrzyszów.

Wyniki akcji gwiazdkowej.

Mimo ogólnie panującego kryzysu akcja gwiazdkowa w miejscowościach Okr. Szkoln. Rybnik III. znalazła należyte zrozumienie pomiędzy miejscowym społeczeństwem,

o czym świadczy zebrana kwota 4.865,99 zł, ofiarowana przez gminy, obywateli, tudzież nauczycielstwo. Ogółem obdarowano 5.748 dzieci szkolnych, oraz 370 dzieci z ochronki.

Tydzień propagandy zagadnień polsko-niemieckich.

W ciągu tygodnia propagandy zagadnień polsko-niemieckich zebrano w szkołach powszechnych Okręgu Szkolnego Rybnik III. kwotę 178,80 gr, którą to kwotę przekazały Kierownictwa szkół powszechnych Związkowi Obrony Kresów Zachodnich w Katowicach.

Z zagranicy.

Podniesienie liczby lat obowiązkowej nauki szkolnej w Anglii

W pięciu okręgach w Anglii podniesiono liczbę lat obowiązkowej nauki szkolnej, która obecnie trwa do 15-go roku życia. („Oświata i Wychowanie”, rok V., zeszyt 2-3.)

Jakie cele stawiają sobie szkoły niemieckie?

Po wojnie wprowadzono w szkołach niemieckich naukę t. zw. „Geopolitik” (Geografia polityczna). Według rozporządzenia Ministerstwa Oświaty, przedmiot ten obowiązuje począwszy od 2-giej klasy gimnazjalnej, by „już od zarania wpaść w umysły zrozumienie dla tak ważnej kwestji, jaką jest utrzymanie niemieckości w odstąpionych krajach. Uczeń musi zrozumieć, że granice Niemiec są zaciąsne, a Niemcy, żyjący poza temi granicami, to gospodarcze, kulturalne i polityczne forpoczty macierzystego kraju. Musi zrozumieć, że nie o stracone placówki tu chodzi, ale o forpoczty, które mimo położenia, narażonego na niebezpieczeństwa, mają sobie powierzone zadanie, brzemienne w świetle na przyszłość widoki.”

Najważniejszym jest zagadnienie granic wschodnich, od jego bowiem rozstrzygnięcia zależy jest „byt lub niebyt Niemiec”.

„Bądźcie przebiegli jako węże” — oto motto, które winno być myślą przewodnią w stosunkach Gdańska do Polski.

„My chcemy wschodu, bo jest nam on potrzebny”, i dlatego, że „bez straconych i rozdartych prowincyj głód będzie naszym stałym gościem, zimny pokój i zamarte fabryki” (mowa tu o Górnym Śląsku) („Głos Nauczycielski”, Nr. 27 z 1933 roku.)